Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΒΙΑΡΧΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τήν Τετάρτην, 11ην/24ην Ἰανουαρίου 2024, ἑωρτάσθη ὑπό τοῦ Πατριαρχείου ἡ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρός ἡμῶν θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου εἰς τήν ἱδρυθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ καί τήν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ Ἱεράν Μονήν τήν κειμένην εἰς τήν ἔρημον τῆς Ἰουδαίας εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων χιλιομέτρων ἀπό τῆς Βηθλεέμ καί ἀπό τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Σάββα.

Κατά τήν ἑορτήν ταύτην ἡ Ἐκκλησία ὅλη, ἰδίᾳ ἡ τῶν Ἱεροσολύμων ἀναμιμνήσκεται ὅτι ὁ ὅσιος θεοδόσιος προσῆλθεν ἀπό τῆς πατρίδος αὐτοῦ Μωγαρισσοῦ τῆς Καππαδοκίας εἰς τήν Ἁγίαν Γῆν τό ἔτος 451.

Ἐπίσης ὅτι ἀρχικῶς ἠσκήθη εἰς τήν πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων Ἱεράν Μονήν τῆς Ἰκελίας καί ἀργότερον ἐμόνασεν ἐν ἄκρᾳ ἀσκήσει εἰς τήν ἔρημον, εἰς τήν ὁποίαν καί τό σπήλαιον, εἰς τό ὁποῖον διενυκτέρευσαν οἱ Μάγοι, «ἐπιστρέψαντες δι' ἄλλης ὁδοῦ εἰς τήν πατρίδα αὐτῶν». Ἐνταῦθα διά προσευχῆς καί ταπεινώσεως ἐδέχθη ἔλλαμψιν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, ὥστε καθωδήγησε πλῆθος μοναχῶν εἰς τήν ἐν Χριστῷ ζωήν, οἱ ὁποῖοι καί παρεκάλεσαν αὐτόν καί ἵδρυσε τήν Μονήν ταύτην ὡς Κοινόβιον, ἤτοι ὡς Μονήν, εἰς τήν ὁποίαν ἠσκοῦντο ἐν ὑπομονῇ καί κοινῇ ζωῇ καί ὑπακοῇ οἱ ἀρχάριοι μοναχοί, ἄχρις οὗ ἀναδειχθῶσιν ἄξιοι διά μοναχικήν ζωήν εἰς Λαύραν.

Ἐν ταύτῃ τῇ Μονῇ οἱ μοναχοί ἐξήσκουν ἐργόχειρον δι' οὗ ἐπήρκουν εἰς τάς ἀνάγκας πτωχῶν καί ἐνδεῶν. Ἦτο ὅρος εἰσόδου εἰς τήν Μονήν τό «μηδείς ράθυμος εἰσίτω ἐν αὐτῇ». Εἰς τήν Μονήν ταύτην ἦσαν περί τούς 400 μοναχούς καί ἐν αὐτῇ ὡσαύτως ἠσκήθησαν ὁ Ἅγιος Σωφρόνιος καί ὁ Ἅγιος Μόδεστος Πατριάρχαι Ἱεροσολύμων. Ὁ Ἅγιος Θεοδόσιος διωρίσθη ὡς ἔξαρχος τοῦ Κοινοβιακοῦ βίου, ἐν ᾧ ὁ Ἅγιος Σάββας ὡς ἀρχηγός τοῦ Λαυρεωτικοῦ βίου.

Μετά τοῦ Ἁγίου Σάββα, ὁμοπατρίου αὐτοῦ, ἀνεδείχθησαν πρόμαχοι τῶν ἀποφάσεων τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου τοῦ 451, τῆς ἐν Χριστῷ δηλονότι τῷ θεῷ μιᾶς ὑποστάσεως καί δύο φύσεων.

Ἐν ταύτῃ τῇ Μονῇ, ἐν ᾗ καί ὁ τάφος αὐτοῦ, ἐτέλεσεν ὁλονύκτιον ἀγρυπνίαν θείας Λειτουργίας ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατήρ ἡμῶν καί Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συλλειτουργούντων Αὐτῷ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιεπισκόπων Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου καί Σεβαστείας κ. Θεοδοσίου καί τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἑλενουπόλεως κ. Ἰωακείμ, τοῦ Πνευματικοῦ τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Σάββα Ἀρχιμανδρίτου π. Εὐδοκίμου, τῶν Ἀρχιμανδριτῶν Ἰγνατίου, Νεκταρίου καί Χριστοδούλου, τοῦ Ἀρχιμανδρίτου π. Χρυσοστόμου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεγάρων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί Ἱερέων τῆς περιοχῆς Βηθλεέμ, Μπετζάλλας καί Χωρίου τῶν Ποιμένων, ψάλλοντος τοῦ Γραμματέως τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου Ἱεροδιακόνου π. Συμεών ἑλληνιστί δεξιά καί τοῦ ψάλλοντος εἰς τήν Βασιλικήν τῆς Γεννήσεως τῆς Βηθλεέμ τοῦ κ. Ἠλία ἀραβιστί, ἐν παρουσίᾳ ὀλίγων μόνον πιστῶν, λόγῳ τῆς ἐμπολέμου καταστάσεως.

Εἰς τό Κοινωνικόν τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Μακαριώτατος ἐκήρυξε τόν θεῖον λόγον, ἔχοντα ὡς ἕπεται:

«θείας αἴρων σου χεῖρας πρός ὕψος, στῦλος Ὅσιε φωσφόρος ὤφθης, τῶν προσευχῶν ἐν ταῖς ἀκτῖσι λαμπόμενος· πρός οὐρανόν γάρ πτερώσας διάνοιαν, καί τῶν ἀρρήτων γενόμενος μέτοχος, ὅλος ἤστραψας, Χριστόν τόν θεόν αἰτούμενος, δωρήσασθαι ἡμῖν τό μέγα ἔλεος», ἀναφωνεῖ ὁ ὑμνῳδός τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί,

Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ἐπιφανείς ἡμῖν Χριστός συνήγαγε πάντας ἡμᾶς ἐν τῷ Ἱερῷ τούτῳ τόπῳ, ἔνθα τό σπήλαιον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἔμεινεν ὁ Ὅσιος Πατήρ ἡμῶν Θεοδόσιος καί ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἱδρυθεῖσα περίπυστος Μονή, ἵνα εὐχαριστιακῶς ἑορτάσωμεν τήν πάνσεπτον αὐτοῦ μνήμην.

Ἐν δέ τῇ Μονῇ ταύτῃ ὁ Ἀββᾶς Θεοδόσιος «…εὐδοκίᾳ γάρ τοῦ Θεοῦ καί Πατρός καί συνεργίᾳ τοῦ Χριστοῦ καί ἐμπνεύσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος Κοινόβιον μέγα τε καί πολυάνθρωπον αὐτόθι συνεστήσατο πάντων ὑπερέχον καί προκαθεζόμενον τῶν ἐν πάσῃ Παλαιστίνῃ κοινοβίων», λέγει ὁ βιογράφος αὐτοῦ Πρεσβύτερος Κύριλλος Σκυθοπολίτης.

Ὁ ἐκ τῆς τῶν Καππαδοκῶν χώρας καί ἀπό κώμης Μωγαριασσοῦ παραγενόμενος εἰς τούς Ἁγίους Τόπους ἀξιομακάριστος Θεοδόσιος, ἀνεδείχθη «τό μέγα κλέος τῆς Παλαιστίνης καί τῆς ἐρήμου τό καύχημα καί τοῦ μοναχικοῦ σχήματος τό στήριγμα καί τῶν ὀρθῶν δογμάτων ὁ στρατηγός καί ὑπέρμαχος καί τοῦ κοινοβιακοῦ κανόνος ὁ ὁδηγός καί προστάτης», κατά τόν ἀξιόπιστον βιογράφον αὐτοῦ.

Τά ἀνωτέρω ἐπιβεβαιοῖ καί ὁ ὑμνῳδός αὐτοῦ λέγων: «Τοῦ κλίναντος, κορυφήν τῷ Προδρόμῳ μιμούμενος, Χριστοῦ τό ὑπήκοον, καί τήν ἀρίστην ταπείνωσιν, Πάτερ Θεοδόσιε, πρός ἀρετῶν ἀνηνέχθης πύργον ἄσειστον». «Τῇ Παρθένῳ καί Μητρί λειτουργήσας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, τήν ἀκαταμάχητον, χάριν ἐδέξω τοῦ Πνεύματος, Πάτερ Θεοδόσιε, καί δυσμενεῖς ἀοράτους καταβέβληκας». Ὄντως, ὁ θεσπέσιος Θεοδόσιος «πρός ἀρετῶν ἀνηνέχθη πύργον ἄσειστον» καί «τήν ἀκαταμάχητον χάριν ἐδέξατο τοῦ Πνεύματος»· καί τοῦτο διότι «ἐγίνωσκεν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ κρείττονα ὕπαρξιν ἐν οὐρανοῖς καί μένουσαν», (Πρβλ. Ἑβρ. 10,34). Ἡ δέ ὁδός καί ὁ τρόπος τοῦ πατρός ἡμῶν Θεοδοσίου εἰς «τήν κρείττονα ὕπαρξιν ἐν οὐρανοῖς καί μένουσαν», ἦτο ἡ ταπείνωσις καί ἡ ὑπακοή αὐτοῦ κατά τό πρότυπον τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ Πατρός Κυρίου δέ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Ὁποῖος, «καίπερ ὢν υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθε τήν ὑπακοήν, καί τελειωθείς ἐγένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου», (Ἑβρ. 5, 8-9), ὡς κηρύττει ὁ σοφός Παῦλος.

Χαρακτηριστικόν τῆς ὑπακοῆς τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἐξ ἴσου καί πρόθυμος διάθεσις αὐτοῦ. «Ἀλλ' οὐχ ἱκανόν (=ἐπαρκής) ἡ διάθεσις, ὥσπερ οὐδέ ἡμῖν, εἰ μή καί διά τῶν πραγμάτων χωρήσαιμεν (=ἐφαρμόσωμεν)· ἔργον γάρ ἀπόδειξις διαθέσεως», λέγει ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος.

Ἡ ἐν τῇ πράξει ἐνεργουμένη ὑπακοή ἀποτελεῖ πράγματι ἀπόδειξιν διαθέσεως, διότι αὕτη ἡ ὑπακοή, διακρίνεται εἰς δουλείαν τῆς ἁμαρτίας τῆς ἐπί θάνατον ἀγούσης καί τῆς ἐν Χριστῷ τῆς εἰς δικαιοσύνην, τοὐτέστιν τῆς εἰς τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ χειραγωγούσης, λέγει ὁ Μέγας Φώτιος, ἑρμηνεύων τόν λόγον τοῦ ἱερωτάτου Παύλου λέγοντος: «οὐκ οἴδατε ὅτι ᾧ παριστάνετε ἑαυτούς δούλους εἰς ὑπακοήν, δοῦλοί ἐστε ᾧ ὑπακούετε, ἤτοι ἁμαρτίας εἰς θάνατον ἢ ὑπακοῆς εἰς

δικαιοσύνην;» (Ρωμ. 6,16).

Τῆς δικαιοσύνης τοῦ Χριστοῦ ἀνεδείχθη ἄξιος δοῦλος καί ἐργάτης ὁ θεόφρων Πατήρ ἡμῶν θεοδόσιος διά τῆς εἰσηγήσεως τοῦ κοινοβιακοῦ τρόπου τῶν μοναστῶν. Καί τοῦτο διότι ὁ ὅσιος θεοδόσιος δέν ἐζήτει μόνον τήν ἰδίαν αὐτοῦ θέωσιν, ἀλλά ὅλων ὅσων κατέφευγον εἰς τήν ὑπ' αὐτοῦ ἱδρυθεῖσαν ἐνταῦθα μάνδραν. «Εἰς τοῦτο ἡμᾶς πεποίηκεν ὁ θεός, ἵνα γενώμεθα θείας κοινωνοί φύσεως καί τῆς Αὐτοῦ ἀϊδιότητος μέτοχοι καί φανῶμεν Αὐτῷ ὅμοιοι κατά τήν ἐκ χάριτος θέωσιν», λέγει ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ ὁμολογητής.

Ἡ δέ «ἐκ τῆς θείας χάριτος θέωσις» δέν εἶναι ἄλλη ἀπό τήν δωρεάν ἤ καλλίτερον εἰπεῖν τήν μέθεξιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὡς λέγει ὁ Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, ἑρμηνεύων τόν λόγον τοῦ Χριστοῦ «ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἕτοιμά ἐστι», (Λουκ. 14, 17): «Ἡτοίμασε γάρ τοῖς ἐπί γῆς ὁ θεός καί Πατήρ ἐν Χριστῷ τά δι' αὐτοῦ τῷ κόσμῳ δεδωρημένα ἀγαθά, ἁμαρτιῶν ἀπόθεσιν, Πνεύματος Ἁγίου μέθεξιν υἱοθεσίας λαμπρότητα, βασιλείαν οὐρανῶν». Τά πνευματικά ταῦτα ἀγαθά, τά ὁποῖα ὁ θεός ἡτοίμασε διά τοῖς ἐπί γῆς δηλαδή δι' ἡμᾶς τούς ἀνθρώπους, ἐπέτυχεν ὁ Ὅσιος θεοδόσιος. Αὐτά ταῦτα τά ἀγαθά καλεῖται καί δύναται νά ἀπόκτήσῃ πᾶς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἀγαπᾷ τόν θεόν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καί ἐξ ὅλης τῆς διανοίας αὐτοῦ.

Ἀξιοσημείωτον ὅτι ὁ ἀγαπῶν κατά ἀλήθειαν τόν θεόν, εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἔχει φθάσει εἰς τόν ὕψιστον βαθμόν τῆς πνευματικῆς τελειότητος, ὡς κηρύττει ὁ θεῖος Παῦλος λέγων: «Σοφίαν δέ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δέ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδέ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων…ἀλλά… «ἅ ἡτοίμασεν ὁ θεός τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν» (Α' Κορ. 2,9). Διό και ὁ ψαλμῳδός ἱκετεύει τόν θεόν λέγων: «ἐξαπόστειλον τό φῶς σου καί τήν ἀλήθειάν σου· αὐτά με ὡδήγησαν καί ἤγαγόν με εἰς ὄρος ἅγιόν σου καί εἰς τά σκηνώματά σου», (Ψαλμ. 42, 3).

Τό θεῖον τοῦτο φῶς, δηλονότι τό Ἅγιον Πνεῦμα ἐξαπέστειλεν ὁ θεός Πατήρ ἐπί τόν Υἱόν Αὐτοῦ τόν μονογενῆ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐν εἴδει περιστερᾶς ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ κατά τό βάπτισμα Αὐτοῦ ὑπό Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, διά τήν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν. «Ἐπεφάνη γάρ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις», κηρύττει ὁ θεσπέσιος Παῦλος. Ὁ δέ ὑμνῳδός βοᾷ καί λέγει: «Σήμερον ὁ Χριστός ἐν Ἰορδάνῃ ἦλθε βαπτισθῆναι. Σήμερον Ἰωάννης ἅπτεται κορυφῆς τοῦ Δεσπότου». Τό ἐξαίσιον και παράδοξον τοῦτο μυστήριον ἐκήρυξε και ὡμολόγησεν ὁ θεηγόρος θεοδόσιος, ὡς λέγει καί πάλιν ὁ ὑμνῳδός αὐτοῦ: «Ὁ καθαίρων τόν κόσμον βαπτίζεται, δι᾽ ἐμέ βροτός, ὁ θεός κατ᾽ ἐμέ γεγονώς, ὢν ἐν δυσί ταῖς φύσεσι, θεοδόσιε μάκαρ ἐκήρυξας…» καί «…τῶν σῶν μεμνημένοι, διδαγμάτων θεοδόσιε, ἐν δυσί ταῖς οὐσίαις, Χριστόν κηρύττομεν, δύω τάς θελήσεις εἰδότες, τάς φυσικάς, καί τάς ἐνεργείας, καί τά αὐτεξούσια, ἐν θεῷ τῷ βαπτισθέντι σαρκί».

Ἡμεῖς δέ, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἱκετεύσωμεν τόν Ὅσιον Πατέρα ἡμῶν θεοδόσιον μετά τῆς ὑπερευλογημένης θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας, ἵνα πρεσβεύωσιν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν ὑπέρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν καί ὑπέρ εἰρήνης ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γῇ καί ὑπέρ καταπαύσεως τοῦ πυρός ἐν τῇ ζώνῃ τῆς δοκιμαζομένης Γάζης. Μετά δέ τοῦ θείου Παύλου εἴπωμεν: «Ἐπεφάνη γάρ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τήν ἀσέβειαν καί τάς κοσμικάς ἐπιθυμίας σωφρόνως καί δικαίως καί εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, προσδεχόμενοι τήν μακαρίαν ἐλπίδα καί ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ καί σωτῆρος ἡμῶν

Ἰησοῦ Χριστοῦ», (Τίτ. 2, 11-13). Ἀμήν ἔτη πολλά καί εἰρηνικά».

Μετά τήν θείαν Λειτουργίαν ὁ ὑπερενενηκοντούτης δραστήριος καί φιλόπονος, φίλεργος καί ἀνακαινιστής τῆς Μονῆς Ἀρχιμανδρίτης π. Ἱερόθεος παρέθεσε κέρασμα ἀναψυχῆς εἰς τόν Μακαριώτατον καί τήν Συνοδείαν Αὐτοῦ.

Αὐτόν ηὐλόγησεν ὁ Μακαριώτατος, εὐχόμενος αὐτῷ μακροημέρευσιν, διά νά συνεχίζῃ τήν ἡρωϊκήν διακονίαν αὐτοῦ εἰς τήν Μονήν, ἐν τῇ ὁποίᾳ διηκόνησεν ὑπέρ τά τεσσαράκοντα ἔτη.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας